

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Contactpersoon
Ronald Rokers
Datum
27 augustus 2019
Ons kenmerk
Cft 201900112
Pagina
1/6
Onderwerp
Reactie tweede uitvoeringsrapportage 2019 Sint Maarten

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlage
-

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Geachte heer Geerlings,

Het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) heeft op 13 augustus jl. de tweede uitvoeringsrapportage (UR) 2019 ontvangen. In deze brief ontvangt u de reactie van het Cft op de UR. Zoals gebruikelijk wordt deze in afschrift verstuurd aan de voorzitter van de Staten. Naast de UR ontvangt het Cft maandelijks rapportages van Sint Maarten, conform besluitvorming in de Rijksministerraad (RMR) van 23 november 2018. Sint Maarten heeft de rapportages over de maanden januari tot en met juni tijdig aangeleverd.

Oordeel

De UR toont ANG 228,4 miljoen aan baten en ANG 229,2 miljoen aan lasten. Het tekort tot en met het tweede kwartaal komt daardoor uit op ANG 0,8 miljoen en valt lager uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere legesinkomsten en lagere kosten van 'goederen en diensten'. Op basis van de UR, is het de verwachting dat het voor 2019 begrote tekort van ANG 71 miljoen een maximumraming is.

Het totaal aan liquide middelen bedraagt ultimo juni ANG 84,8 miljoen. Dit is een toename van ANG 12 miljoen ten opzichte van het eerste kwartaal van 2019, met name door de ontvangst van de tweede tranche liquiditeitssteun voor 2018. Sint Maarten heeft de aanvraag voor de door de RMR toegekende derde tranche liquiditeitssteun 2018 in gang gezet. Sint Maarten voldoet nog niet aan de voorwaarden voor liquiditeitssteun voor 2019.

De door Sint Maarten gerapporteerde betalingsachterstanden zijn in het tweede kwartaal met ANG 25 miljoen afgenomen tot ANG 138,8 miljoen. De schuldquote van Sint Maarten komt eind maart uit op 39 procent van het BBP¹, maar zal in 2019 naar verwachting toenemen tot 50 procent van het BBP indien de in de begroting opgenomen leningen worden aangetrokken (behoudens ontwikkelingen in de collectieve sector). Op basis van de beschikbare gegevens wordt geconcludeerd dat de collectieve sector per 30 juni 2019 voldoet aan de rentelastnorm.

Het Cft stelt met bezorgdheid vast dat in de eerste helft van 2019 geen voortgang is geboekt met het verbeteren van het financieel beheer. Het Cft adviseert Sint Maarten dit project de benodigde prioriteit te geven en direct te starten met de uitvoering van delen uit het goedgekeurde projectplan.

Sint Maarten heeft een aanzienlijke achterstand met betrekking tot de jaarrekeningen 2013 tot en met 2018. In de eerste helft van 2019 is onvoldoende voortgang gerealiseerd waardoor de achterstanden voortduren. Het Cft vraagt hiervoor wederom uw aandacht.

Toelichting

Gewone dienst

In de UR hanteert Sint Maarten de cijfers uit de Nota van Wijziging (NvW) bij de ontwerpbegroting 2019 als vergelijkend kader. Deze NvW is inmiddels aangeboden aan de Gouverneur, het Cft verwacht de vastgestelde begroting op korte termijn te ontvangen.

Uit de UR volgt een tekort van ANG 0,8 miljoen ten opzichte van een begroot tekort van ANG 16,6 miljoen. Het lagere tekort wordt volgens de UR voornamelijk veroorzaakt door hogere leges voor verstrekte vergunningen en lagere kosten van 'goederen en diensten'. In onderstaande tabel worden de begroting en de realisatie tot en met het tweede kwartaal van 2019 met elkaar vergeleken.

x ANG 1 miljoen	Begroting t/m Q2 2019	Realisatie t/m Q2 2019	Vershil
Gewone dienst baten	224,8	228,4	3,6
Gewone dienst lasten	241,4	229,2	12,2
Begrotingssaldo	-16,6	-0,8	15,8

De gerealiseerde baten zijn ANG 3,6 miljoen hoger dan begroot. De realisatie van de totale belastingbaten is ANG 1,2 miljoen beter dan begroot. Aan omzetbelasting is ANG 71,9 miljoen gerealiseerd terwijl ANG 66,3 miljoen is begroot. Dit wijst op tekenen van herstel van de economie. De gerealiseerde loonbelasting blijft met ANG 71,4 miljoen echter achter bij de begroting (ANG 75,6 miljoen).

¹ Op basis van een BBP van ANG 1.848 miljoen (CBCS, maart 2019)

Uit de UR blijkt niet waardoor de loonbelasting achterblijft bij de raming, het Cft vraagt de regering om na te gaan wat de achterliggende oorzaken zijn. De overige belastingsoorten vertonen zowel over- als onderschrijdingen waarbij met name de extra gerealiseerde logeerbelasting van ANG 1,9 miljoen opvalt. Ook de gerealiseerde inkomsten uit vergunningen zijn ANG 3,9 miljoen hoger dan de raming. In de UR wordt verklaard dat dit met name veroorzaakt wordt door de toegenomen leges voor bouw- en bedrijfsvergunningen. De gerealiseerde overige baten en concessie fees blijven beperkt achter bij de begroting.

Aan de lastenkant vallen volgens de UR de gerealiseerde personeelskosten van ANG 102,2 miljoen beperkt lager uit dan begroot (ANG 104,3 miljoen). De kosten van 'goederen en diensten' zijn ANG 10,4 miljoen lager dan begroot waarbij met name de lagere kosten voor 'projecten en activiteiten' opvallen. Sint Maarten geeft aan dat de onderbesteding in belangrijke mate verklaard wordt door het uitstellen van initiatieven, projecten en activiteiten vanwege het ontbreken van een vastgestelde begroting.

Sint Maarten gaat er van uit dat in de tweede helft van 2019 een inhaalslag in de realisatie van de lasten gemaakt zal worden. Op basis van de UR nemen de lasten nog verder toe aangezien ook rekening gehouden moet worden met additionele lasten van ANG 8 miljoen die nog niet in begroting 2019 zijn voorzien.

Kapitaaldienst

Sint Maarten rapporteert over het eerste kwartaal ANG 5,4 miljoen aan kapitaaluitgaven, waarvan ANG 2,8 miljoen voor het bestuurskantoor (vanuit middelen van voorgaande jaren) en ANG 2,6 miljoen voor studieleningen. De op de kapitaaldienst voorgenomen uitgaven moeten worden gedekt door de ter dekking van die uitgaven opgenomen middelen. Na vaststelling van de begroting en het verkrijgen van zekerheid over de ontvangst van de middelen zoals opgenomen op de kapitaaldienst, kan Sint Maarten verplichtingen aangaan voor de voorgenomen kapitaaluitgaven.

Liquiditeitspositie

Uit de tweede UR volgt dat Sint Maarten per 30 juni 2019 over ANG 84,8 miljoen aan liquiditeiten beschikt. Dit is een toename van circa ANG 12 miljoen ten opzichte van de stand aan het einde van het eerste kwartaal, door met name het ontvangen van de tweede tranche liquiditeitssteun 2018 van ANG 32,9 miljoen. Door de liquiditeitssteun zijn de vrij beschikbare liquiditeiten van ANG 57,4 miljoen toegenomen ten opzichte van het vorige kwartaal (ANG 33,8 miljoen). De overige liquiditeiten van ANG 27,4 miljoen zijn geormerkt voor kapitaalinvesteringen, aflossing op betalingsachterstanden en voor de overbruggingslening aan het Princess Juliana International Airport (PJIA).

Momenteel verwacht Sint Maarten nog de toegezegde liquiditeitssteun derde tranche 2018 van ANG 30,0 miljoen (waarvan ANG 8,7 miljoen voorwaardelijk met het oog op goedkeuring in de Staten van de herziene pensioenwetgeving) te ontvangen.

Gezien het begrotingstekort blijft Sint Maarten afhankelijk van liquiditeitssteun. Om in aanmerking te komen voor liquiditeitssteun 2019 is door de RMR een aantal voorwaarden gesteld die toezien op onder meer de detentiecapaciteit, de bezoldiging en emolumenten van de Statenleden, de bekostiging van de inzet van de Nationale politie en hervorming op het terrein van de pensioenen. Het Cft wordt graag nader geïnformeerd hoe Sint Maarten voornemens is aan deze voorwaarden te gaan voldoen.

Betalingsachterstanden, schuldquote en rentelastnorm

De gerapporteerde betalingsachterstanden zijn in het tweede kwartaal met ANG 25 miljoen afgenomen, door met name een betaling van ANG 20 miljoen aan APS. De stand per 30 juni bedraagt ANG 138,8 miljoen. Uit de UR blijkt niet dat in het tweede kwartaal vaststellingsovereenkomsten gesloten zijn. Het Cft heeft na ontvangst van de UR van de afdeling Financiën begrepen dat er aantoonbare stappen zijn gezet om alsnog te komen tot (getekende) vaststellingsovereenkomsten.

De schuldquote van Sint Maarten komt eind juni 2019 uit op 39 procent van het BBP² en zal toenemen tot 50 procent van het BBP indien de in de begroting opgenomen leningen worden aangetrokken (behoudens ontwikkelingen in de collectieve sector). De in de begroting opgenomen leningen hebben onder meer betrekking op liquiditeitssteun, kapitaalinvesteringen en het herstel van de luchthaven.

Op basis van de beschikbare gegevens wordt geconcludeerd dat de collectieve sector per 30 juni 2019 voldoet aan de rentelastnorm.

Risicoparagraaf

Het Cft acht het positief dat Sint Maarten in de UR een risicoparagraaf opneemt. Een belangrijk risico betreft volgens Sint Maarten de olopende kosten van de Overheidsziektekostenregeling (OZR). Eind 2018 bleek dat de jaarlijkse OZR-bijdrage van Sint Maarten aan SZV voor de jaren 2016 en 2017 onvoldoende was. Recentelijk is gebleken dat ook voor 2018 onvoldoende voorschotten in rekening zijn gebracht, waardoor Sint Maarten nagekomen lasten moet administreren met een hoger tekort 2018 tot gevolg. Oorzaken hiervan zijn nakomende kosten uit 2017, een toename van medische uitzendingen in 2018 en de verhoging van de tarieven bij het Sint Maarten Medical Center. Ook in 2019 blijken deze kosten mogelijk niet volledig te zijn begroot. Het Cft constateert dat in de afgelopen jaren deze zorgkosten, ondanks diverse maatregelen, stelselmatig hoger uitvallen dan verwacht. Het Cft adviseert daarom in gesprek te gaan met SZV, uitvoerder van deze regeling, om te komen tot een betere en informatievoorziening en korte termijn maatregelen voor het beheersen van deze kosten.

Financieel beheer

In oktober 2018 heeft het Cft met u afgesproken dat Sint Maarten toewerkt naar een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening 2021. Inmiddels is het nieuwe verbeterplan financieel beheer in het tweede kwartaal van 2019 door de ministerraad goedgekeurd.

² Op basis van een BBP van ANG 1.848 miljoen (CBCS, maart 2019)

Enkele onderdelen van het project betreffen het (structureel) oplossen van de bevindingen van de accountant, het implementeren van een nieuw financieel systeem, het verbeteren van de AO/IC en het trainen van medewerkers. De uitvoering van het project is echter nog niet gestart. In de UR wordt het ontbreken van financiering als de oorzaak hiervan genoemd. Het Cft tekent daarbij aan dat er voldoende middelen in de begroting 2019 aanwezig zijn om een start te maken en dat het project naar haar waarneming te weinig prioriteit krijgt.

Tijdens het bezoek van Cft aan Sint Maarten in juni jl. heeft het Cft erop aangedrongen verdere vertraging in de uitvoering van het verbeterplan te voorkomen. In de UR is aangegeven dat middels een kick-off met alle ministeries in augustus gestart zou worden met de uitvoering van het verbeterplan financieel beheer. Het Cft verneemt graag of deze kick-off heeft plaatsgevonden of wanneer deze zal geschieden en wat de vervolgacties op basis daarvan zijn. Goed financieel beheer is van groot belang voor een effectieve en efficiënte begrotings- en verantwoordingscyclus. Daarom adviseert het Cft u na te gaan in hoeverre bepaalde onderdelen van het project met beschikbare middelen kunnen worden opgestart in afwachting van financiering voor de onderdelen waarvoor een grotere investering is vereist.

Verantwoordingen 2013-2018

Sint Maarten heeft een achterstand in het vaststellen van de jaarrekeningen over de jaren 2013 tot en met 2018. In artikel 18 lid 4 van de Rft is bepaald dat uiterlijk 31 augustus van ieder jaar door het bestuur van Sint Maarten een afschrift van de vastgestelde jaarrekening over het voorafgaande jaar aan het Cft wordt verstrekt.

De jaarrekeningen 2013 en 2014 zijn inmiddels door de Staten goedgekeurd, maar moeten nog door de Gouverneur worden vastgesteld. De jaarrekening 2015 is inmiddels aan de Staten aangeboden. Dit geldt nog niet voor de door de accountant gecontroleerde jaarrekening 2016. De jaarrekeningen 2017 en 2018 dienen nog opgesteld te worden. Het Cft benadrukt nogmaals het belang van het tijdig behandelen van de jaarrekeningen in de Staten en vraagt uw aandacht voor het inlopen van de achterstanden.

Tot slot

Uit de tweede UR volgt dat in de NvW, die in de Staten van 2 juli jl. is goedgekeurd, niet alle lasten zijn opgenomen. Sint Maarten verwacht additionele lasten van ANG 8 miljoen als gevolg van het uitblijven van besluitvorming over de pensioenherziening, een verlengd verblijf van gevangenen in Nederland en te laag begrote zorgkosten. Op grond van de Comptabiliteitsverordening van Sint Maarten moet voor deze lasten een begrotingswijziging worden opgesteld. De ministerraad van Sint Maarten heeft aangegeven hiervan af te zien aangezien door de onderbesteding in het eerste halfjaar, de additionele lasten niet zullen leiden tot een overschrijding van het door de RMR gestelde plafond van ANG 483,8 miljoen aan lasten.

Kenmerk
Cft 201900112
Blad
6/6

Het Cft blijft zijn onverminderde zorgen uitspreken over de begrotings- en verantwoordingscyclus van Sint Maarten en benadrukt het belang van een tijdige, juiste en volledige begroting of wijziging daarvan. Het Cft adviseert Sint Maarten daarom, conform de eigen comptabiliteitsvoorschriften, op vaste momenten in het jaar begrotingswijzigingen op te stellen. Ook dringt het Cft nogmaals aan op het spoedig vaststellen van de pensioenherziening door de Staten.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft graag bereid die te geven.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Sint Maarten
De wnd. Secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten